

Logotyp 	Nazwa instytucji Muzeum Ustrońskie	
Tytuł jednostki / publikacji / fotografii Statut Polskiego Kółka Pedagogicznego w Ustroniu		
Ilość stron oryginału 14	Ilość skanów 14	Liczba plików publikacji 31
Autor brak danych	Wydawnictwo / zakład fotograficzny Druk Wł. L. Anczyca i Spółki pod	Skan okładki
Miejsce wydania Kraków	Rok wydania / Data powstania 1889	
Sygnatura ---	Rodzaj zasobu (np. zdjęcie, czasopismo itp.) Broszura drukowana w języku polskim	
Wymiary (wys x szer) 21x14,5 cm	Stan zachowania ---	Charakterystyka skanowanego obiektu Publikacja zawiera statut Polskiego Kółka Pedagogicznego w Ustroniu, obejmuje informacje na temat jego struktury, działalności, celów i założeń oraz przedstawia regulamin organizacji posiedzeń. Reguluje sposób załatwiania sporów wewnątrz Kółka. Podkreśla znaczenie języka polskiego jako urzędowego w ramach organizacji.
Hasła przedmiotowe (okres historyczny, postacie, miejsce) Koniec XIX w., Księstwo Cieszyńskie, Ustroń, Jerzy Kubisz, Andrzej Cieniela, Jan Ożana, Jan Glajcar, Jerzy Raszka, P. Terlik		
Hasła tematyczne (np. miasto, przemysł, kuźnia, letnicy itp.)		
Prawa autorskie ---		

STATUT
POLSKIEGO KÓŁKA PEDAGOGICZNEGO
W USTRONIU.

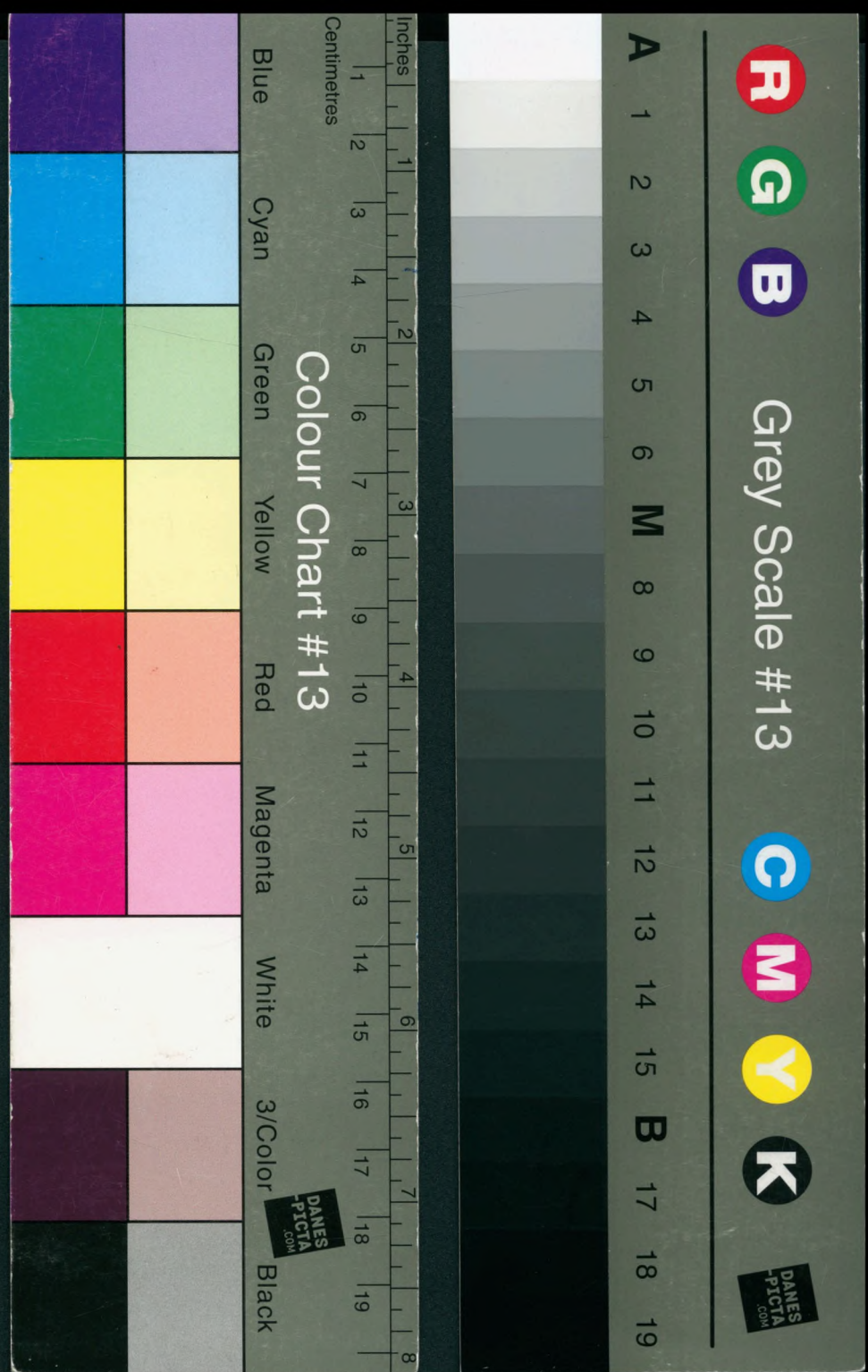

KRAKÓW.
NAKŁAD POLSKIEGO KÓŁKA PEDAGOGICZNEGO W USTRONIU.

DRUK WŁ. L. ANCZYCA I SPÓLKI,
pod zarządem J. Gadowskiego.
1889.

*F.ka Samochodów Modelarskich
"POLMO" w Ustroniu
Zakładz. K...
Zakładany Dom...
MUZEUM KUŹNICTWA W USTRONIU*

58/7/V/12

A. Siedziba Kółka.

§. 1.

Zawiazuje się „Polskie Kółko Pedagogiczne“ z siedzibą w Ustroniu (powiat bielski), którego zakres działania rozciąga się na Księstwo Cieszyńskie.

§. 2.

Konferencye Członków odbywać się będą w miejscach, które Wydział każdorazowo oznaczy.

B. Cel i środki Kółka.

§. 3.

Kółko ma na celu:

- a.* Wpływanie na rozwój i powagę szkół ludowych;
- b.* popieranie wszelkich spraw wychowania publicznego i domowego według zdrowych zasad pedagogii;
- c.* ciągłe kształcenie się nauczycieli;
- d.* udzielanie wzajemnej pomocy moralnej i materialnej Stowarzyszonym.

§. 4.

Ku osiągnięciu celu powyższego służyć będą następujące środki:

- a. sześć konferencyj do roku w dni od nauki wolne, na których Członkowie kolejno będą mieli wykłady, odczyty, rozprawy treści pedagogicznej i umiejętniej;
z tymi rozprawami powinny się łączyć i dyskusy;
- b. praktyczne ćwiczenia z uczniami szkół ludowych połączone z następną krytyką;
- c. pielęgnowanie śpiewu między Stowarzyszonymi;
- d. podawanie memoriałów i petycyj do władz właściwych w przedmiotach publicznego wychowania, niemniej celem pilnowania interesów stanu nauczycielskiego, zresztą udzielanie opinii władzom, gdyby tego zażądały;
- e. znoszenie się Kółka z podobnymi towarzystwami w państwie austriackim;
- f. zaciąganie wszelkich pism pedagogicznych i naukowych.

§. 5.

Wzajemna pomoc polega:

- a. moralna — na wzajemnem wspieraniu i wspólnej pracy na polu pedagogii;
- b. materyalna — na udzielaniu zapomóg Członkom Kółka i ich pozostałym rodzinom (o ile na to fundusze Kółka pozwalają).

C. Język.

§. 6.

Urzędowy język Kółka jest polski.

D. Skład Kółka.

§. 7.

Członkowie są:

- a. czynni zwyczajni;
- b. nadzwyczajni;
- c. honorowi.

§. 8.

Członkiem czynnym zwyczajnym może być każdy dyplomowany nauczyciel ludowy lub wydziałowy bez względu na jego wyznanie religijne lub narodowościowe.

§. 9.

Członkiem nadzwyczajnym może być każda osoba, którą w ogóle zajmuje sprawa wychowania i oświaty ludowej.

§. 10.

Członkiem honorowym może być każda osoba, którą Kółko w uznaniu jej znakomitych zasług na polu wychowania, szkolnictwa lub oświaty ludowej tą godnością zaszczyca.

§. 11.

Kto chce być przyjętym na Członka zwyczajnego czynnego lub nadzwyczajnego, ma się ustnie lub na piśmie zgłosić do Wydziału. Zgromadzenie wybiera głoszących się kartkami — zawsze bezwzględną większością głosów.

§. 12.

Wnioski dotyczące mianowania Członków honorowych przedkłada Prezes na następnem posiedzeniu

Walnego Zgromadzenia. Wybór odbywa się kartkami, przy czym rozstrzyga o przyjęciu bezwzględna większość głosów. W razie równości głosów, Prezes ma głos rozstrzygający.

§. 13.

Każdy świeżo zapisany Członek otrzymuje od Wydziału list przyjęcia. O nieprzyjęciu Członka zwyczajnego i nadzwyczajnego uwiadamia się osobę bez umotywowania.

E. Obowiązki Członków.

§. 14.

Członkowie *a, b* przyjmują na siebie obowiązek:

- a.* brania czynnego udziału tak w pracach jak i w urzędowaniu celów Kółka;
- b.* pilnego uczęszczania na konferencye.

§. 15.

Członkowie zwyczajni czynni (*a*) wnoszą do kasy Kółka wkładkę roczną, a mianowicie:

- a.* nauczyciele pobierający płacę roczną:
  - do 300 złr. . . . . po 50 ct. w. a.
  - nad 300 złr. . . . . po 1 złr. w. a.
- b.* Członkowie nadzwyczajni (*b*) oznaczają sami wysokość wkładki rocznej na cały czas należenia swego do Kółka.

Wkładki mają być całkowicie lub półrocznie z góry składane.

§. 16.

Członkowie honorowi nie są obowiązani do żadnych wkładek.

§. 17.

Członek *a*, *b*, który mimo trzykrotnego upomnienia, przez dwa lata wkładki zaległej nie uiści, może być za wnioskiem Wydziału przez Walne Zgromadzenie z listy Członków Kółka wykreślony.

F. Prawa Członków.

§. 18.

Członek czynny zwyczajny (*a*) ma prawo:

- a.* wyboru;
  - b.* wybieralności;
  - c.* zabierania głosu
  - d.* głosowania
- } na konferencyach Kółka;
- e.* do zapomóg bezzwrotnych, jeżeli do Kółka przynajmniej przez pięć lat jako nauczyciel należy (o ile fundusze Kółka na to pozwalają);
  - f.* przedstawiania nowych Członków;
  - g.* korzystania ze zbiorów i czasopism pedagogicznych przez Kółko nabytych.

§. 19.

Członkowie nadzwyczajni (*b*) i honorowi (*c*) używają wszelkich w §. 18 pod *a*, *b*, *c*, *f*, *g* wyliczonych praw.

G. Wykluczenie.

§. 20.

Wykluczenie Członka postanawia Walne Zgromadzenie większością $\frac{2}{3}$ głosów na wniosek Wydziału. Wykluczenie ściąga na siebie Członek:

8

- a. który w ciągu całego roku bez nijakiej przyczyny i bez uniewinnienia ani na jedną konferencję nie przybył;
- b. który działa jawnie lub skrycie przeciw Kółku lub interesom przez nie popieranym;
- c. który wskutek postępków karnego stał się niegodnym należenia do Kółka;
- d. w wypadku §. 17 określonym.

§. 21.

W razach wytkniętych w §. 20 pod *b*, *c*, winien Wydział wezwać obwinionego Członka do tłumaczenia się ustnego lub pisemnego przed Wydziałem. Po przesłuchaniu ustnem lub pisemnem i po zbadaniu sprawy, uczyni Wydział na następnem posiedzeniu wnioszek wykluczenia lub uniewinnienia, a Prezes odda go pod głosowanie.

Gdyby w podobnym wypadku Członek na zawezwanie Wydziału w ciągu dwóch tygodni nie zjawił się lub nie złożył pisemnego tłumaczenia się — może Wydział wykluczyć obwinionego natychmiast.

H. Organizacya Kółka.

§. 22.

Organami Kółka są:

- a. Wydział;
- b. Walne Zgromadzenie.

a. Wydział.

§. 23.

Wydział składa się z:

- a. Prezesa,

- b. tegoż zastępcy,
- c. sekretarza,
- d. podskarbiego,
- e. chormistrza;

wybranych przez Zgromadzenie Walne.

Najprzód załatwia się wybór Prezesa, jego zastępcy, potem sekretarza, podskarbiego i chormistrza, każdego z osobna.

§. 24.

Urzędowanie tychże trwa rok. Gdyby w ciągu roku urzędowego Członek Wydziału wystąpił lub zmarł, wtedy natychmiast zajmuje jego miejsce ten Członek Kółka, który przy ostatnim wyborze po ustępującym otrzymał był największą ilość głosów na ten urząd. Ustępujący mogą być na nowo wybrani.

§. 25.

Z Członków nadzwyczajnych (*b*) lub honorowych (*c*) może tylko jeden należeć do Wydziału.

§. 26.

Na następnej konferencji po utworzeniu nowego Wydziału, zdaje dawny Wydział nowemu swoje urzędowanie.

§. 27.

W zakres działania Wydziału wchodzi:

- a. urządzenie konferencyj w miejscach w obrębie Księstwa Cieszyńskiego położonych;
- b. wykonywanie uchwał konferencyjnych i Walnego Zgromadzenia;
- c. poruszanie i załatwianie w granicach statutu wszelkich spraw dążących do osiągnięcia celów Kółka;

- d. przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu rocznego sprawozdania i rachunków;
- e. znoszenie się z władzami i podobnymi towarzystwami.

§. 28.

Wydział jest wobec Kółka solidarnie odpowiedzialny za zawiadywanie sprawami i majątkiem Kółka.

§. 29.

- Prezes lub w razie przeszkody zastępca tegoż:
- a. zwołuje na posiedzenie Wydziału lub wszystkich Członków, przewodniczy w nich, zagaja i zamyka posiedzenia, udziela i odbiera głos, ustanawia porządek dzienny;
  - b. podpisuje razem ze sekretarzem wszystkie ważniejsze pisma wychodzące z łona Kółka;
  - c. reprezentuje wspólnie ze sekretarzem Kółko na zewnątrz;
  - d. robi od czasu do czasu, lecz w ciągu roku conajmniej dwa razy, skontrum kasy i książki rachunkowej;
  - e. asygnuje na podstawie uchwały Kółka, względnie Walnego Zgromadzenia, wszelkie wypłaty.

§. 30.

Sekretarz prowadzi wszelkie protokoły czynności i zgromadzeń, przygotowuje wszelkie akta na posiedzenia wydziałowe, konferencyjne lub też Walnego Zgromadzenia, przechowuje akta, prowadzi korespondencją i reprezentuje razem z Prezesem lub tegoż zastępcą Kółko na zewnątrz.

§. 31.

Podskarbi prowadzi kasę i odbiera wkładki roczne, datki dobrowolne lub inne dochody, uskutecznia wszelkie poruczone wypłaty na podstawie kwitów i ma pieczę o lokowanie i przechowywanie gotówki i efektów kasowych.

§. 32.

Chormistrz kieruje ćwiczeniami śpiewów i wykonaniem tychże.

b. Walne Zgromadzenie.

§. 33.

Walne Zgromadzenia odbywają się raz na rok zawsze w miesiącu grudniu.

§. 34.

Przedmioty, o których Walne Zgromadzenie stanowi, są:

- a.* wybór Wydziału;
- b.* zatwierdzanie rocznego sprawozdania i rocznych rachunków;
- c.* zmiana statutu;
- d.* wybór członków honorowych;
- e.* wnioski i uchwały dotyczące prenumerowania pism pedagogicznych i naukowych, tudzież śpiewników;
- f.* wnioski i uchwały dotyczące zapomóg bezzwrotnych;
- g.* wykluczanie Członków.

I. Dodatkowy regulamin do posiedzeń zwy- czajnych.

§. 35.

Każdy Członek Kółka ma prawo (z uwzględnieniem porządku dziennego) stawiania na konferencyach wniosków, uzasadniania i popierania tychże. Wnioski te mają zostać poparte conajmniej przez jednego Członka, aby były wzięte pod obrady.

§. 36.

Każdy Członek ma prawo wnosić interpelacje do Wydziału lub Prezesa, które muszą być na piśmie w treści podawane. Prezes obowiązany jest zaraz albo na następnem posiedzeniu na interpelację odpowiedzieć. Jeżeli interpelujący nie zadowolony się odpowiedzią Prezesa, to za zgodą większości zgromadzonych, może być nad tą interpelacją dyskusja otwarta.

§. 37.

Sekretarz zapisuje zgłaszających się mowców, a Prezes udziela im głosu w porządku, w jakim są zapisani.

§. 38.

W tej samej sprawie nie wolno nikomu na posiedzeniu więcej niż dwa razy głosu zabierać. Tylko dla osobistej obrony lub dla wyświecenia nieporozumień może Prezes dać głos po raz trzeci.

§. 39.

Wniosek o zamknięcie rozpraw, dostatecznie poparty, winien być oddany natychmiast pod głosowanie.

§ 40.

Jeżeli mowca odstępuje od rzeczy, to Prezes ma zwrócić na to jego uwagę. Jeżeliby się dopuścił osobistej obrazy, to ma go Prezes za to wołać do porządku. Kto wezwania Prezesa nie usłucha, temu może Prezes głos odebrać.

§. 41.

Wniosek, który przy głosowaniu upadł, nie może być na tem samym posiedzeniu (powtórnie postawiony) wznowiony.

K. Prawomocność uchwał i sposób głosowania.

§. 42.

Wydziałowe, zwyczajne i Walne Zgromadzenia Kółka są jawne.

§. 43.

Do kompletu Wydziału potrzebną jest obecność trzech Członków, na zwyczajnych posiedzeniach czwarta część, na walnych większa połowa pod *a.* zapisanych Członków. Jeżeliby na Walne Zgromadzenie nie stała się potrzebna ilość Członków, powinien Wydział zwołać drugie Walne Zgromadzenie, które jest prawomocnem bez względu na ilość obecnych Członków.

§. 44.

Tylko obecni Członkowie mają prawo głosowania. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, z wyjątkiem wypadków w §§. 20, 46, 47 wymienionych. Głosowanie odbywa się zazwyczaj przez podniesienie rąk. Na żądanie $\frac{1}{3}$ części obecnych zarządzić ma Prezes imienne głosowanie, a w sprawach

osobistych odbywa się zawsze głosowanie tajne — kartkami.

L. Sposób załatwiania sporów w Ionie Kółka.

§. 45.

Spory wynikające ze stosunków Kółka pomiędzy Członkami tegoż, powinny być załatwiane przez sąd polubowny, do którego każda strona sporna wybiera jednego sędziego, a ci nadsędziego (superabitra) z grona Wydziału. W razie, gdyby sędziowie nie zgodzili się na osobę nadsędziego, rozstrzyga los między dwoma przedstawionymi kandydatami. Od orzeczenia sądu polubownego nie masz odwołania, a sąd ten mocen jest wydać wyrok bez przestrzegania formalności prawnych zwykłego procesu.

M. Zmiana statutu.

§. 46.

Wszystkie wnioski o zmianę statutu muszą być na miesiąc przed Walnem Zgromadzeniem podane do Wydziału, który obowiązany jest ze swem zdaniem przedstawić je Walnemu Zgromadzeniu. O prawomocnej uchwale projektowanej zmiany orzekają $\frac{2}{3}$ części głosów obecnych Członków.

N. Rozwiązanie Kółka.

§. 47.

Kółko rozwiązuje się za uchwałą $\frac{2}{3}$ części głosów Walnego Zgromadzenia umyślnie w tym celu za uchwałą Wydziału zwołanego.

§. 48.

W razie rozwiązania Kółka, stanowi to samo Zgromadzenie, na jaki cel dobroczynny dla szkół lub na cele pedagogiczne mają być użyte wszystkie zasoby Kółka. Fundusze, z wyraźnem oznaczeniem celu Kółku oddane, muszą w takim razie na ten sam cel być użyte.

W Ustroniu, dnia 13. stycznia 1889 r.

Jerzy Kubisz, m. p.

J. Głajcar, m. p.

Cienciała Andrzej, m. p.

Jerzy Raszka, m. p.

Jan Ożana, m. p.

P. Terlik, m. p.

Nr. 3133.

Gesehen.

K. k. schles. Landesregierung.

Troppau am 27. März 1889.

Der k. k. Landespräsident.

Merveldt.